

Az alpolgármester naplójából...

Hol vannak a hű utódok?

Október hatodika a magyar történelem dicsőséges ünnepe. Nemrég fiatal barátaim azt kérdezték, ugyan miért kell ünnepelni azt, hogy tizenhárom tábornokot kivégeztek?

Először nem jutottam szóhoz a döbbenettől. Átgondolva fiatal barátaim véleményét a „halál ünnepléséről”, arra a következtetésre jutottam, hogy nem róható fel a fiataloknak az ilyen hozzáállás. Unokáimhoz hasonlóan nyilván ők sem kaptak hazafias nevelést az iskolákban, a kényszerünneplés nem nevezhető hazafias nevelésnek. Ha szülei, nagyszülei, től nem kapták meg azt a példát és tanítást, amely magyarságtudatukat megfelelően formálta, hogyan is azonosulhatnak a magyar hősökkel, példaképekkel? Az ő identitásuk a jobb életben teljesebb ki, és a „jobb” számukra a gazdagabbat jelenti. Autót, házat, szórakozást. Hazát, hasznos és értékes életet nem.

Számukra a példakép az erős, mindenkit legyőző-, sikeres és gazdag ember. Ezt látják nap-nap után a TV-ben, ezt hallják társaiktól. Szülei arra biztatják őket, hogy ha kezükben a diploma, hagyják itt a hazájukat, vissza se nézzenek.

Meggyőződésem, hogy mi, idős magyar emberek mindannyian vétkesek vagyunk abban, hogy utódaink nem kapták meg a lelki biztonság alapját adó magyarságtudatot, és az ehhez szükséges magyar példaképek megfelelő kommentálását. Pedig tudjuk, nagyon is jól tudjuk, hogy a nehéz időkben minden nemzet számára az egyetlen menedék a közösség ereje, a hovatartozás ereje.

Idős magyar embernek nem kell magyarázni, mit is jelent, hogy „a nagyvilágon e kívül nincsen számodra hely...”.

Súlyos hibákat követtünk el, de nincsen olyan hiba, ami nem korrigálható, vagy legalább nem mérsékelhető. A fiataloknak olyan példaképek kellene, akik megerősítik őket abban, hogy szülőhazájuk, Magyarország méltó a megbecsülésre. Az aradi vértanúknál keresve sem lehet találni méltóbb példaképeket. Az ő életük, tetteik – megfelelően publikálással – megerősítő hatással lehetnek fiataljaink magyarságtudatának formálásában.

Magyarország az újkori európai történelem meghatározójává vált az 1848-1849-es szabadságharcban betöltött szerepével. A magyarság szabadságáért, igazáért harcoltak a magyar honvédek odaadó aktív vagy kilépett császári katonatisztek vezetésével. Ezek a tiszték a hazaszeretet, a fegyelmet, a kiérdemelt dicsőséget, és nem a gazdagságot tartották fontosnak életük során. A magyar szabadságharc hívó szavára katonai tudásukat adták azért, hogy Magyarország szabad és független legyen. Végharcolták a szabadságharc csatáit, vezették csapataikat keményen küzdve, lelkesen és lelkesítve, mert

hittek abban, hogy győzhetnek. Vértanú halálukkal, melyet Haynau rémuralma produkált, példát statuáltak egész Európának. Tizenhárom tiszt adta életét, mert igaz emberek, jó hazafik, bátor katonák voltak.

Schweidel József tábornok, Lázár Vilmos ezredes, Elleméri és Ittebei Kiss Ernő tábornok, gróf Dessewffy Arisztid tábornok golyó általi kivégzéssel-, Damjanich János tábornok, Aulich Lajos tábornok, Knezich Károly tábornok, Lahner György tábornok, gróf Leiningen-Westerburg Károly tábornok, Nagy Sándor József tábornok, lovag Pöltebergi Pölt Ernő tábornok, Török Ignác tábornok, gróf Hajnászkői Vécsey Károly tábornok kötélt általi kivégzéssel végezte be életét.

Nem szabad megfeledkezünk gróf Batthyány Lajos első miniszterelnökről sem, a tizennegyedik vértanúról! Őt október hatodikán Pesten végezték ki. Ő volt a magyar szabadságharc „követe” V. Ferdinándnál, és bár a császár jóváhagyásával lett az első magyar miniszterelnök, Haynau megtorlása elől ez sem mentesítette.

Számtalan helyen lehet olvasni a kivégezettek utolsó szavait. A teljesség igénye nélkül idézek néhányat, amelyek méltón tükrözik a vértanúk jellemét.

De rettenetes volna most az elmúlásra gondolni, ha semmit sem tettem volna az életemben! Alázatosan borulok Istenem elé, hogy hőssé, igaz emberré, jó katonává tett. (Nagy Sándor József)

Isten adta a szívet, lelket nekem, amely népem és hazám szolgálataért lángolt. (Vécsey Károly)

A mai világ a sáttán világa, ahol a becsületért bitó, az árulásért hatalom jár. Csak egy igazi forradalom, a világ új forradalmi embersége söpörheti el ezt az átkozott, meghasonlott világot. (Schweidel József)

Krisztus keresztje és a bitófa oly rokon! És az isteni áldozat mellett oly törpe az én áldozatom! (Lahner György)

Szolgáltam, szolgáltam, mindig csak szolgáltam. És halálommal is szolgálni fogok. Forrón szeretett magyar népem és hazám, tudom, megértik ezt a szolgálatot. (Aulich Lajos)

Istenem, az újkor ifjúsága egész ember lesz-e? Árpádok dicső szentjei, virrasszatok a magyar ifjúság fellett, hogy Krisztusé legyen a szívük és a hazáé az életük. (Kiss Ernő)

Elgondolkodtató, megszívlelendő szavak, melyek minden koron érvényesek. Lehet-e jobb útravalót hagyni tartalmas élet végén?

Ismét idézek, most Palágyi Lajos-tól, mert jobban, tartalmasabban nem lehet megfogalmazni az aradi vértanúk áldozatának értelmét.

Az igét, melyért élet áldozának, Szívébe írták az egész hazának, Utódtól fogja hű utód tanulni: Hogyan kell élni, s hogy lehet meghalni. Hű utódok pedig voltak, és – hiszem – lesznek mindig.

TÓTH TAMÁS

Elkészült a laboratórium a VMG-ben

A műszaki átadás-átvételi eljárás sikeres lezárását és a használatbavételi engedélyezési eljárás eredményes lefolytatását követően, szeptember 27-én kapta meg a város a Társadalmi Megújulás Operatív Programban megvalósuló, „A természettudományos közoktatás megújítása, az érdi Vörösmarty Mihály Gimnázium koordinálásával” címet viselő TAMOP-3.1.3-10/1-2010-0005 azonosítószámú nyertes pályázat egyik központi elemét képező természettudományos laboratórium jögrős használatbavételi engedélyét. Erről számolt be a Polgárok Házában Mile Orsolya projektvezető és Segesdi János alpolgármester.

Segesdi János alpolgármester és Mile Orsolya projektvezető

Utazás az időben

Érdi portáján ülünk és beszélgettek Ignác Miklóssal. Aki állt már szóba vele s az ő tekintetével, megfontolt, higgadt, az igazságkeresés belső fűtöttségével, hűbelebaláztokat csüggesztő, mértéket tartó és mértékre intő emberrel találja magát szembe. Ezt sugallja környezete is, a ház, az udvar, a virágcserepben lévő virágok, és még kutyái is. Nyugodtan meséli életét, és szinte úgy érzem magam, mint egy időutazáson, suhanunk, de nem szédülünk el, olyan természetes minden és kézzel fogható.

– Nem vagyok tősgyökeres érdi, Csepelen születtem, anyai ágról székely vér is csörgedezik ereimben. Iskoláimat Csepelen kezdtem, majd Budapesten a Petrik Lajos Vegyipari Technikumban folytattam. Mivel édesapám korán elvesztettem, édesanyám nevelt, s amint elvégeztem a technikumot elmentem dolgozni Csepelen az ÁFOR-ba. Aztán katona lettem Nyíregyházán és Kalocsán, leszerelésem után Csepelen a Fém Műveknél kezdtem el dolgozni.

– *Érddel mikor került kapcsolatba?*

– 1972-ben édesanyámmal telket vásároltunk a Keve utcában. Alig volt ház a környéken. Fenyők, őszibarackosok, szőlők voltak, többek között a mi telkünkön is. A Szent István utca akkor még nem volt, a Zrínyi utca azért is tart a Damjanich utcáig, az utak ma is hagynak még kivetni valót maguk után, de akkor még rosszabbak voltak.

– *Mikor költöztek Érdre?*

– Bizony évek teltek el, nem siettünk el. Édesanyám elve az volt, addig nyújtózkodjunk, ameddig a takarónk ér. Közben 1977-ben megismertem feleségemet, mindenre jól emlékszem, elkezdtem udvarolni neki, annak rendje módja szerint és rá két évre feleségül vettem. Tudom ma ez már nem így megy, de én még ilyen régi módi voltam. 1980-ban tanulásra adtam a fejem üzememérnöknek tanultam Dunaújvárosban. Sajnos rá egy évre, meghalt édesanyám, így nem láthatta meg unokáit, Attilát és Szilviát. Közben Érdre kijárogattunk, rendeztük a terepet, és akkor döntöttünk az építkezés mellett, mikor láttuk, hogy lányom nem bírja a csepeli levegőt. Az érdi friss levegő, a csend, nyugalom, arra ösztönözött bennünket, ide kell jönnünk. Aztán a gyárakban elkezdődtek a létszám leépítések és 1991-ben Érdre költöztünk a még nem teljesen kész házba, feleségem szülei is ideköltöztek, hogy segítsenek, amiben tudnak. Vállalkozásba fogtam, feleségem továbbra is Budapestre járt dolgozni, szülei pedig elsősorban a gyerekek

nevelésébe és a háztartás körül segítettek be.

– *Az érdi élet milyenre sikeredett?*

– A dolgozó évek folytatódta Érdén is. Lépésről lépésre tettük a dolgunkat, persze jó lett volna mindent egyszerre elérni, de édesanyám szavai a fülemben csengtek, addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér. Gyermekeim a Gárdonyi Géza Általános Iskolába jártak, aztán a fiam Budapesten folytatta tanulmányait a Trefort Ágoston Kéttannyelvű Szakközépiskolában, majd a Gábor Dénes Főiskolán informatikát tanult. A lányom is Budapesten a Móricz Zsigmond Gimnáziumban érettségizett, aztán az Általános Vállalkozói Főiskolában tanult, majd az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai karán Diáktanácsadást hallgatott, most pedig a gödöllői Szent István Egyetemre Vezetés és Szervezés mesterszakára jár, de a budapesti képzési helyre. Közben mindketten dolgoznak, a lányom a BME Karrier Irodájában, a fiam pedig a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál. A feleségem is nap, mint nap bejár Budapestre dolgozni, én pedig nyugdíjas lettem és a ház körül tesz-veszek. Mindig van mit csinálni, hirtelen édesanyám szavai jutnak megint eszembe, aki azt mondta egy családi háznál mindig van teendő, meg munka nélkül nem is érdemes élni, mert az életi az embert, a célok a tervek viszik előrébb az emberiséget. Most, hogy nyugdíjas lettem, teljesen értem édesanyám szavait, és én is vallom hitvallását.

– *A család elfogadta Érdet?*

– Azt hiszem, elmondhatom, hogy igen. Jó volt, hogy feleségem szülei is itt éltek velünk, nagyon sokat segítettek és gazdaságilag is jobban jártunk. Tudom megint olyat mondtam, ami ma nem divat, hogy több generáció együtt éljen, pedig szerintem nagyon hasznos. Viták, azok így is úgy is vannak egy családban, de azért vagyunk, hogy azokat megoldjuk. A házat fokozatosan tudtuk építeni, minden esztendőben volt tennivaló, hol ez, hol az, lépésről lé-

pésre haladtunk előre. Sajnos feleségem szülei sem élnek már. Attila fiam megnősült és itt élnek velünk. Lányom is férjhez ment ők Budapesten élnek. Elfogadtuk Érdet, és azt hiszem Érd is befogadott bennünket.

– *Utaztunk egy nagyot az időben – mosolygok rá a házigazdára.*

– Igen. Jó visszaemlékezni, a sok szép, jóra, a nehéz feladatokra is, pláne úgy, ha sikerült megoldani is őket, de a kudarcokból is lehet tanulni. Jó lapozgatni a fényképalbumokat, valamint a múlt történetének lapjait. Sokat tudna mesélni ez a ház, amiben családom keze munkája is benne van. Úgy gondolom megérte, hogy ennyit dolgoztunk és dolgozunk most is, de ez számunkra az életünk része.

Nézem a házat, és Ignác Miklóst. A ház szép, harmonikusan simul a tájba, a változó évszakokba, dicséri a benne lakók szorgalmát, munkáját. Tamási Áron sorai jutnak eszembe: „Valami furcsa, titokzatos szellem talán, mely emberben és tájban egyformán benne van itt. Mely mindig hirtelen csillan fel szóban és levegőben, felhők egén és szemekben. Jön váratlanul, amikor nem gondolja senki; rezdül egyet, mint a láthatatlan kristály, de mire utána kapnál az értelmével, már csak állasz tanácstalanul, és látod, hogy minden új színben és új hangulatban veszen körül.”

Lehet, hogy a megszépítő meszesesség Tamási Áron szavai dolgoznak bennem, Ignác Miklós története csillan fel a szememben, az élet értelme a tenni akarás, a kézzel fogható dolog a ház, aztán a váratlan pillanatok, a felnövő gyerekek s mire utána kapnál már egy férfi vagy egy nő áll előtte, teljesen új hangulat vesz körül, ez maga az élet, és ez így jó. Az érdi tájban áll Ignác Miklós háza, a kétkezi munkát dicséri, a türelmet, a tervszerű lépésről lépésre való építkezést és a szépen felnövő gyerekek a család egységét, a jövőt és az abban való hitet emeli ki számunkra.

FEKETEGYARMATI SÁNDOR